

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ Β' ΤΑΞΗΣ 2004

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Με μεγάλη **λύπη** διαπιστώνουμε τον τελευταίο καιρό ότι στην «ευρωπαϊκή μας χώρα» **εξαφανίζονται** πολλά αδέσποτα ζώα, των οποίων δε βρίσκουμε τα πτώματα. Θα μπορούσε κανείς με ευκολία να διαπιστώσει ότι εμείς εδώ στην ωραία μας πόλη έχουμε αναγάγει σε επιστήμη τις φόλες. Το δυσάρεστο είναι ότι αυτή η διαπίστωση αφορά όλη την επικράτεια, μιας και ακούμε συχνότατα τον τελευταίο καιρό από τα δελτία ειδήσεων ότι παρόμοια φαινόμενα αποτρόπαιων και φρικιαστικών πράξεων συμβαίνουν παντού. Αναρωτιόμαστε, λοιπόν, ποιοι είναι εκείνοι που το πράττουν. Τι, άραγε, προσπαθούν να επιτύχουν; Εν όψει, μάλιστα, των Ολυμπιακών Αγώνων, τέτοιου είδους ... κατορθώματα είναι φυσικό ότι δεν τιμούν την πατρίδα μας και το λαό μας.

Βεβαίως, αυτό που γνωρίζουμε όλοι είναι ότι τα πλάσματα αυτά δεν ευθύνονται που βρίσκονται στους δρόμους, χωρίς τροφή, χωρίς νερό, χωρίς να μπορούν να προστατευθούν από βροχή, κρύο, χιόνι κ.ά.

Η εγκατάλειψή τους αυτή χαρακτηρίζει μόνον εμάς: την έλλειψη της παιδείας, τη νοοτροπία μας αλλά και τη χαλαρότητα ή την ανυπαρξία νόμων. Τα ζώα πληρώνουν τις δικές μας ανεπάρκειες, μολονότι δε διαφέρουν σε τίποτε από τον οποιοδήποτε εγκαταλελειμμένο άνθρωπο, αφού πονάνε, διψάνε, κρυώνουν και πεινάνε το ίδιο.

Παρόλα αυτά, δεν είναι επιθετικά από τη φύση τους. Αυτό συμβαίνει μόνο, αν είναι πληγωμένα, πεινασμένα ή εάν έχουν σχηματίσει αγέλη. Η επιθετικότητα, όμως αυτή μπορεί να περιοριστεί με τη στείρωση, αφού έτσι το ζώο ηρεμεί.

Μέσα σε όλον αυτόν τον καταιγισμό «κακών ειδήσεων» από όλη την Ελλάδα για δολοφονίες αδέσποτων και δυστυχημένων ζώων, να και μια καλή είδηση! Ένας δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο αποφάσισαν να δείξουν ένα ανθρώπινο πρόσωπο και να υιοθετήσουν μια πολιτισμένη αντιμετώπιση του προβλήματος, συγκροτώντας και στηρίζοντας μια δημοτική Επιτροπή Προστασίας Ζώων.

Αυτή η Επιτροπή για την Προστασία των Ζώων, με την εθελοντική στήριξη και τη συμβολή όλων των φιλόζωνων, ξεκινά ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει σαφείς τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος των αδέσποτων. Άλλωστε, τα αδέσποτα είναι ζώα που ή «περίσσεψαν» από τους ιδιοκτήτες τους ή, απλώς, κάποια στιγμή τα βαρέθηκαν και τα πέταξαν.

Πρέπει, επομένως, όλοι να λάβουμε υπόψη μας ότι από τη στιγμή που θα υιοθετήσουμε ένα ζώακι, αυτό γίνεται μέλος της οικογένειας. Μια τέτοια στάση, άλλωστε, αρμόζει στην ανθρωπιά μας, στην ιστορία μας, στη χώρα μας που έδωσε τα φώτα της στον κόσμο.

Από τον Ημερήσιο τύπο (διασκευή)

φόλα: κομμάτι τροφής που περιέχει δηλητήριο και χρησιμεύει για θανάτωση σκύλων (Γ. Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Αθήνα, 2002², σελ. 1893).

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου σε 70-90 λέξεις.
Μονάδες 25

B.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της **Στήλης Α** και δίπλα στο κάθε γράμμα τον αριθμό του «αστεριού» της είδησης από τη **Στήλη Β** που του αντιστοιχεί. (Δύο «αστέρια» της **Στήλης Β** περισσεύουν).

Στήλη Α	Στήλη Β
α. ... στην ωραία μας πόλη...	1. σπανιότητα
β. ... εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων...	2. συγκίνηση
γ. ... δεν τιμούν την πατρίδα μας και το λαό μας.	3. εγγύτητα
δ. ... βρίσκονται στους δρόμους χωρίς τροφή, χωρίς νερό ...	4. επικαιρότητα
	5. εκκρεμότητα
	6. συνέπειες

Μονάδες 4

B.2.α. Να δώσετε στο κείμενο δύο τίτλους. Ο ένας να είναι με σχόλιο και ο δεύτερος χωρίς σχόλιο.

Μονάδες 3

β. Στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου («Παρόλα αυτά ... το ζώο ηρεμεί») να προσδιορίσετε τη σημασία των παρακάτω διαρθρωτικών λέξεων: **αν, ή, όμως, αφού.**

Μονάδες 4

B.3. Να γράψετε ένα **συνώνυμο** και ένα **αντώνυμο** για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:
λύπη, εξαφανίζονται, επιθετικά, δυστυχισμένων, πολιτισμένη.

Μονάδες 5

B .4. Να προσδιορίσετε το είδος του σχολίου που εκφράζουν τα σημεία στίξης στις παρακάτω φράσεις:

- α.** «ευρωπαϊκή μας χώρα»
- β.** τέτοιου είδους ... κατορθώματα
- γ.** να και μια καλή είδηση!

Μονάδες 9

Γ. Ως μέλος του δημοτικού συμβουλίου να δημοσιεύσεις στον τοπικό τύπο ένα κείμενο με σκοπό την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και τη δραστηριοποίηση των συμπολιτών σου για την προστασία των αδέσποτων ζώων (400-500 λέξεις).

Μονάδες 50

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A.

Ο αρθρογράφος αναφέρεται στο πρόβλημα της εγκατάλειψης των ζώων, στοχεύοντας στην ευαισθητοποίηση του αναγνώστη. Αρχικά επισημαίνει τη συχνότητα της ανεκδιήγητης συμπεριφοράς των συμπολιτών μας απέναντι στα άμοιρα ευθύνων αδέσποτα. Αποδίδει τη συμπεριφορά αυτή στην έλλειψη πολιτισμικού και θεσμικού πλαισίου, θεωρώντας ότι η οποιαδήποτε επιθετικότητα μπορεί να αντιμετωπιστεί με τη στείρωση τους. Στη συνέχεια, προβάλλει την ελπιδοφόρα πρωτοβουλία κάποιας δημοτικής αρχής για τη δημιουργία Επιτροπής Προστασίας Ζώων, με συγκεκριμένους τρόπους επίλυσης του προβλήματος. Τέλος, προτρέπει τους αναγνώστες να υιοθετήσουν τέτοια συμπεριφορά απέναντι στα ζώα που να συνάδει με την ανθρωπιά και τον πολιτισμό μας.

B.1

- α. → 3
- β. → 4
- γ. → 6
- δ. → 2

B.2.α

Τίτλος με σχόλιο.

Αδέσποτα: Αθώα θύματα της δικής μας ανευθυνότητας!

Τίτλος χωρίς σχόλιο.

Μία πρόταση αλλαγής της συμπεριφοράς μας απέναντι στα αδέσποτα.

B.2.β

Προσδιορισμός της σημασίας των διαρθρωτικών λέξεων

- αν:** όρος ή προϋπόθεση
- ή:** διάζευξη
- όμως:** αντίθεση
- αφού:** αιτιολόγηση

B.3

	συνώνυμα	αντώνυμα
λύπη	στεναχώρια	χαρά
εξαφανίζονται	χάνονται	βρίσκονται
επιθετικά	απειλητικά	φιλικά/ήρεμα
δυστυχησμένων	κακότυχων/λυπημένων	ευτυχησμένων
πολιτισμένα	κόσμια	απολίτιστη (βάρβαρη)

B.4

Τα σημεία στίξης δηλώνουν:

- α. ειρωνεία
- β. αμφισβήτηση, ειρωνεία
- γ. θαυμασμός, επιδοκιμασία

Γ.

Τίτλος: αναγκαίος για να κινηθούμε μέσα στα πλαίσια της επικοινωνιακής ανάγκης.

Το κείμενό μας θα περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέρη:

1. Πρόλογος: όπου θα κάνουμε μια γενική αναφορά στο πρόβλημα.

2. Κύριο μέρος: που θα απαρτίζεται από τρία μέρη: α. ενημέρωση, β. ευαισθητοποίηση και γ. δραστηριοποίηση - τρόποι αντιμετώπισης.

3. Επίλογος

1. Πρόλογος: Επισήμανση - εντόπιση των μεγάλων διαστάσεων του προβλήματος των αδέσποτων στα πλαίσια της πόλης μας, ως μορφή εγκληματικής συμπεριφοράς.
[είναι δυνατόν στα πλαίσια της γενικής διαπίστωσης του προβλήματος να είναι περισσότερο περιγραφικός ο πρόλογος].

2. Κύριο μέρος:

2.α. Ενημέρωση

Παρουσίαση των πτυχών του προβλήματος:

- ανεξέλεγκτη αύξηση των γεννήσεων των αδέσποτων
- συχνότητα εγκατάλειψης και βίαιης ανθρώπινης συμπεριφοράς απέναντι στα αδέσποτα ζώα.
- τρόποι - μέσα εξόντωσης (φόλες, δηλητηριασμένες τροφές, απαγχονισμοί, πυροβολισμοί, ακρωτηριασμοί).
- γενικότερη αδιαφορία και απάθεια των συμπολιτών μας απέναντι στο πρόβλημα των αδέσποτων.

2.β. Ευαισθητοποίηση:

- Σ'αυτό το σημείο επιβάλλεται η επίκληση στο συναίσθημα του δέκτη με σκοπό την ευαισθητοποίηση του.
- Απενοχοποίηση των ζώων (είναι άμοιρα ευθυνών τόσο για τον ανεξέλεγκτο πολλαπλασιασμό τους όσο και για την όποια επιθετικότητα μπορούν να εκδηλώσουν).
- Απόδοση ευθυνών στον άνθρωπο (τόσο στον ιδιοκτήτη που εγκαταλείπει το ζώο του όσο και στον πολίτη, που επειδή ενοχλείται από την παρουσία του, εκδηλώνει βίαιη συμπεριφορά απέναντι του).
- Παραλληλισμός εγκαταλελειμμένου ανθρώπου με εγκαταλελειμμένο ζώο (παρόμοιες ανάγκες, προβλήματα και συναισθήματα).
- Η εγκατάλειψη και η εκδήλωση βίαιης συμπεριφοράς απέναντι στα αδέσποτα πρέπει να αποδοθεί στην έλλειψη παιδείας και καλλιέργειας του ατόμου (δείγμα βάρβαρης και χυδαίας ανθρώπινης συμπεριφοράς που αποκαλύπτει τον εκφυλισμό, την έκπτωση των ανθρωπίνων αξιών.)
- Προβολή της άρρηκτης σχέσης φύσης-ανθρώπων-ζώων.

2.γ. Στόχος: Η δραστηριοποίηση των συμπολιτών μας για την προστασία των αδέσποτων:

- Διαρκής ενημέρωση από τις δημοτικές αρχές αναφορικά με τις διαστάσεις και τις επιπτώσεις του προβλήματος των αδέσποτων:

μέσω του τοπικού τύπου

μέσω διαλέξεων, συζητήσεων και ημερίδων με σκοπό την ευαισθητοποίηση των τοπικών φορέων κοινωνικοποίησης (οικογένεια – σχολείο – πολιτιστικοί και αθλητικοί σύλλογοι - πνευματικοί ηγέτες)

- Δημιουργία στέγης για φύλαξη και περίθαλψη των εγκαταλελειμμένων ζώων με τη συνδρομή της πολιτείας.
- Συνεργασία του δήμου με κτηνιατρικά κέντρα με στόχο τον εμβολιασμό και τη στείρωση των αδέσποτων, για να μειωθεί ο πληθυσμός τους, να ελεγχθεί η επιθετικότητα και να περιοριστεί η μετάδοση διαφόρων ασθενειών.

- Συμμετοχή των πολιτών σε ομάδες πίεσης, ώστε να αναγνωριστούν τα δικαιώματα των ζώων και να θεσπιστούν νόμοι που να τα προστατεύουν από την εγκληματική ανθρώπινη συμπεριφορά.
- Κρίνεται αναγκαία η συνδρομή κάθε πολίτη στην αντιμετώπιση του προβλήματος (συμμετοχή σε εκστρατείες εμβολιασμού, υιοθέτηση αδέσποτων)

Καλό θα ήταν να επισημάνουμε τα οφέλη που απορρέουν από την αρμονική συμβίωση ανθρώπου και ζώου, όπως συναισθηματική εκλέπτυνση και κοινωνικοποίηση, και να τονίσουμε ότι η συμπεριφορά μας απέναντί τους αποτελεί δείγμα της πολιτισμικής μας στάθμης.

Επισήμανση

Η αντιμετώπιση του θέματος είναι ενδεικτική και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί τη μοναδική διαπραγμάτευση.